

[Arentoft]

betydende med, at der ikke er 7 partier bag dansk sikkerheds- og udenrigspolitik.

Arne Melchior (CD):

Som udenrigsministeren meget rigtigt sagde, har vi haft en række deldebatter om vigtige sikkerhedspolitiske og udenrigspolitiske emner her i tinget i de senere måneder. Jeg finder derfor udenrigsministerens valg af emner i sit indlæg i dag meget relevant, og jeg skal benytte udenrigsministerens egen tale til de bemærkninger, jeg på CDs vegne skal gøre, idet jeg holder mig til dette, at vi her har en forespørgsel, som vi har fået svar på. Jeg vil altså fra CD knytte kommentarer til den besvarelse, som udenrigsministeren har givet.

I indledningen synes jeg, at der måske er en lille erindringsforskydning hos udenrigsministeren, når han taler om, at 1970erne var kendetegnet af en positiv udvikling i Øst-Vest-forholdet. Jeg tror nok, det er erindringens mildnende slør, der har lagt sig over udenrigsministerens tanker, da han har formuleret den sætning. Må jeg erindre om, at da præsident Carter blev valgt i 1977, startede han en meget stærk, jeg tør sige antirus-sisk offensiv, en offensiv, der altså var for menneskerettighederne. Det foregik altså i 1970erne, og jeg tror nok, at når man ser historien nærmere efter, er der egentlig ingen grund til at sige, at det gik meget hyggeligere eller mere positivt til i 1970erne, end det gør i 1980erne.

Udenrigsministeren vender sig så til Polen, og jeg vil takke ham for de udtalelser, særlig på baggrund af, at vi jo tidligere og gentagne gange har kritiseret udenrigsministeren for den advarsel – tror jeg nok det dengang blev kaldt – som han rettede til Solidaritet under sit ophold i FN i oktober 1981. På den baggrund føler jeg – jeg udlægger det måske for vidtgående, men det håber jeg ikke – at udenrigsministerens ordvalg i dag er en opbakning til Solidaritet, som nu er nedfrosset og indfrosset og indelukket, bogstavelig talt i arrest og under undersøgelse. Her taler udenrigsministeren frankt og modigt om vestlige landes krav om en genoptagelse af dialogen mellem den polske regering på den ene side og den katolske kirke og Solidaritet – netop Solidaritet – på den anden side, og udenrigsministeren taler om kravet om gennemførelse af de borgerlige rettigheder og

videreførelse af reformprocessen. Jeg mener, at denne melding, hvis den når Solidaritet, og det gør den jo, er et klart tegn fra den danske regering på, at man her i landet ønsker, at Solidaritet skal have lov til at videreudvikle sig og videreføre en befriende udvikling for polakkerne. Jeg betragter det som en klar støtte fra regeringen til Solidaritet, og det kvitterer jeg for, som man gør, når nogle andre siger noget, man selv føler sig dækket ind af.

Jeg kan også tilslutte mig det meste af, hvad udenrigsministeren har sagt om Øst-Vest-forholdene. Der holdes jo mange møder på mange planer om mange sager om mange gode ting. Jeg vil blot have lov at gentage fra sikkerheds- eller nedrustningsdebatten for nylig – jeg skal nok passe på ikke at blive for optimistisk af det – at jeg er enig i vigtigheden af, at dialogen holdes i gang, og jeg vil gerne på ny understrege det CD-synspunkt, som jeg tror adskillige partier i denne sal deler, at vi fra vor side som allierede med den ene af de to ledende magter må passe meget nøje på aldrig at underløbe denne vor allierede. Hermed mener jeg mere bogstaveligt sagt: ikke være forud, således at der ikke kommer en forkert timing i den proces, som kan føre til noget godt, hvis den føres med forsigtighed. Den føres altså ikke primært af os. Vi skal selvfølgelig være rådgivere for vore allierede og påpege forskellige ting over for vore allierede, men vi skal passe på ikke i den åbne proces på nogen måde at løbe forud og dermed måske vanskeliggøre de fremskridt, som vi sigter imod.

CD har også tidligere haft lejlighed til at slutte op bag udenrigsministeren i den danske holdning i Falklandskrigen og -krisen. Jeg vil herom sige dette, at vi tilbageskuende over de senere måneders udvikling uanset forståelse for det ene og det andet må komme til det resultat, uden bagklogskab i øvrigt, at ingen kan påstå, at Argentina havde påtrængende strategiske eller sikkerhedsmæssige behov for at starte den aktion, som man startede. Jeg fortolker videre, at motivet for den argentinske halvfasistiske regering var af indenrigspolitisk art for at stive sig af på den indre front. Men ret eller uret, der var ikke noget som helst aktuelt, påtrængende behov af sikkerhedsmæssig art for nogen argentiner eller for nogen argentinsk vigtig interesse for at starte den militære indsats, som